

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทำนาย (Predictive design) มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยทำนายต่อสมรรถนะการดูแลผู้สูงอายุของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น ประกอบด้วยปัจจัยส่วนบุคคล ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ การอบรมด้านการดูแลผู้สูงอายุ การรับรู้นโยบายการดูแลผู้สูงอายุ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการดูแลผู้สูงอายุ เป็นปัจจัยทำนายต่อสมรรถนะการดูแลผู้สูงอายุของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีรายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล จังหวัดขอนแก่น สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 326 คน

1.1 กลุ่มตัวอย่าง คำนวณจากประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล จังหวัดขอนแก่น จำนวน 188คน โดยใช้ค่าอำนาจการทดสอบ โดยใช้ G*power programโดยกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 7 ตัวแปร กำหนดให้ความผิดพลาด ชนิด alpha error probability เท่ากับ 0.02 ค่าอำนาจในการทดสอบ (power) เท่ากับ 0.98 และ effect size ที่ได้จากการคำนวณค่า correlational coefficient = 0.518 ซึ่งเป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง อายุ สุขภาพ วัฒนธรรมการทำงานแบบมีส่วนร่วม การสนับสนุนจากครอบครัว และจำนวนชั่วโมงการทำงาน กับ สมดุลชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพที่ได้จากงานวิจัยของ ฐานิดา ทิพวาที (2560) มีค่าเท่ากับ 0.36 (ดังแสดงรายละเอียดของค่าต่าง ๆ ในภาคผนวก ข) โปรแกรมคำนวณได้จำนวนตัวอย่าง 87 คน แต่ในการศึกษาครั้งนี้ได้ป้องกันการสูญหายของแบบสอบถาม และความไม่ครบถ้วนของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยคาดว่าจะเก็บข้อมูลได้ไม่ครบถ้วนหรือสูญหายเท่ากับ ร้อยละ 30 คำนวณขนาดตัวอย่างที่ปรับค่าใหม่และปัดเลขให้เป็นจำนวนเต็ม ได้เท่ากับ 125 คน ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จากพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข จังหวัดขอนแก่น

1.2 การแบ่งกลุ่มประชากร แบ่งตามเขตพื้นที่ออกเป็น 4 โซน ซึ่งมีการแบ่งโซนไว้แล้ว คือโซนเหนือ โซนกลางและโซนใต้ โดยแต่ละโซนจะแบ่งออกเป็นตามขนาดอำเภอคือ อำเภอขนาดใหญ่ อำเภอขนาดกลางและอำเภอขนาดเล็ก ซึ่งในแต่ละอำเภอจะมีจำนวนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่แตกต่างกันขึ้นกับขนาดอำเภอซึ่งจำนวนพยาบาลวิชาชีพจะแตกต่างกันด้วย จำนวน 26 อำเภอ จำนวน 4 โซน ตามการแบ่งพื้นที่นิตยสารของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ดังนี้ (1) โซนเหนือ ประกอบด้วย อำเภอกระนวน น้ำพอง เขาสมนกวาง อุบลรัตน์ ชำสูง และอำเภอเมือง (2) โซนกลาง ประกอบด้วย อำเภอบ้านไผ่ โนนศิลา บ้านแฮด ชนบท มัญจาคีรี โคกโพธิ์ไชย และพระยืน (3) โซนตะวันตก ประกอบด้วย อำเภอภูเวียง หนองนาคำ เวียงเก่า ชุมแพ สีชมพู ภูผาม่าน หนองเรือ และบ้านฝาง และ (4) โซนใต้ ประกอบด้วย อำเภอพล หนองสองห้อง แวงน้อย แวงใหญ่ และเปือยน้อย รวมพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบลทั้งสิ้น 326 คน

1.3 การคัดเลือกตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ตามสัดส่วนของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดขอนแก่น โดยการสุ่มตัวอย่างในแต่ละโซนตามขนาดอำเภอและเมื่อสุ่มอำเภอได้แล้ว จึงสุ่มจำนวนพยาบาลวิชาชีพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) โดยการจับฉลากจากรายชื่อพยาบาลวิชาชีพของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ตามสัดส่วนที่คำนวณได้ (ตารางที่ 1) คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหน่วยงาน ผู้ประสานงานวิจัยได้แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ โดยใช้เกณฑ์การคัดเข้า (inclusion criteria) ดังนี้ 1) เป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอย่างน้อย 1 ปี 2) ไม่อยู่ในระหว่างการลาศึกษาต่อ ลาคลอด ลาป่วย หรือปฏิบัติภารกิจอื่นๆ 3) ยินยอมหรือสมัครใจเข้าร่วมการวิจัย ในการวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วนและมีความสมบูรณ์ 125 คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างพยาบาลในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
จำแนกตามโซนและขนาดอำเภอ จังหวัดขอนแก่น

เขตพื้นที่ (โซน)	ขนาดอำเภอ	อำเภอ	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
1. โซนเหนือ	ใหญ่	เมือง	94	63
	เล็ก	ซำสูง	5	3
2. โซนกลาง	ใหญ่	บ้านไผ่	26	17
	เล็ก	พระยืน	5	3
3. โซนตะวันตก	ใหญ่	ชุมแพ	21	14
	เล็ก	หนองนาคำ	9	6
4. โซนใต้	ใหญ่	พล	20	13
	เล็ก	แก้งน้อย	8	5
รวม			188	125

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นเพื่อวัดตัวแปรในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย คำถาม 4 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 การรับรู้นโยบายการดูแลผู้สูงอายุ ส่วนที่ 3 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการดูแลผู้สูงอายุ ส่วนที่ 4 สมรรถนะการดูแลผู้สูงอายุของของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล ซึ่งมีขั้นตอนในการพัฒนาเครื่องมือแต่ละส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามปลายเปิดและปลายปิด ชนิดเลือกตอบ และเติมคำในช่องว่าง ครอบคลุมองค์ประกอบด้านลักษณะทางประชากร ได้แก่ อายุ การศึกษา ตำแหน่งและระยะเวลาปฏิบัติงาน ประสบการณ์ในการทำงาน การเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ การอบรมเกี่ยวกับการดูแลผู้สูงอายุ จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 การรับรู้นโยบายการดูแลผู้สูงอายุ เป็นแบบสอบถามปลายปิด ชนิดเลือกตอบ และ แบบสอบถามการรับรู้นโยบายการดูแลผู้สูงอายุ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเอง เป็นคำถามเชิงบวก รวมทั้งหมด 8 ข้อ มีมาตราการวัดเป็นระดับช่วง (interval scale) ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า (rating scales) มีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ ไม่เคยรับรู้ นโยบายในข้อความนั้นเลยรับรู้ในข้อความนั้นได้แต่ไม่ค่อยชัดเจนเท่าไร ชัดเจนปานกลาง ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่และชัดเจนมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับการรับรู้	คะแนน
ไม่เคยรับรู้นโยบายในข้อความนั้นเลย	1
รับรู้นโยบายในข้อความนั้นได้แต่ไม่ค่อยชัดเจนเท่าไร	2
รับรู้นโยบายในข้อความนั้นได้อย่างชัดเจนปานกลาง	3
รับรู้นโยบายในข้อความนั้นได้อย่างชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	4
รับรู้นโยบายในข้อความนั้นได้อย่างชัดเจนมากที่สุด	5

ส่วนที่ 3 ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการดูแลผู้สูงอายุ สร้างตามแนวคิดของ แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1987) ผู้วิจัยปรับข้อความให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ด้าน ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยผ่านความเห็นชอบของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน นำมาแก้ไขและทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 ราย เป็นคำถามเชิงบวก รวมทั้งหมด 6 ข้อ มีมาตรการวัดเป็นระดับช่วง (interval scale) ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตรประมาณค่า (rating scales) มีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ มีแรงจูงใจตามข้อความนั้นน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	คะแนน
มีแรงจูงใจตามข้อความนั้นน้อยที่สุด	1
มีแรงจูงใจตามข้อความนั้นน้อย	2
มีแรงจูงใจตามข้อความนั้นปานกลาง	3
มีแรงจูงใจตามข้อความนั้นมาก	4
มีแรงจูงใจตามข้อความนั้นมากที่สุด	5

ส่วนที่ 4 สมรรถนะการดูแลผู้สูงอายุของของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาและสร้างขึ้น โดยประยุกต์จาก แนวคิดสมรรถนะพยาบาลวิชาชีพที่ให้การพยาบาลผู้สูงอายุของ American Association of Colleges of Nursing: AACN (2000) และขอบเขตและสมรรถนะการปฏิบัติการพยาบาลขั้นสูงสาขาพยาบาลผู้สูงอายุของสภาการพยาบาล โดยปรับให้สอดคล้องกับบริบทของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล จังหวัดขอนแก่น โดยผ่านความเห็นชอบของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน นำมาแก้ไขและทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ในจังหวัดขอนแก่น จำนวน 30 ราย การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาใช้ทั้งหมด จำนวน 8 ด้าน คือ 1. การมีทัศนคติที่ดีต่อผู้สูงอายุ จำนวน 6 ข้อ 2. การสื่อสารกับผู้ป่วย

สูงอายุและครอบครัว จำนวน 8 ข้อ 3. การประเมินผู้สูงอายุ จำนวน 9 ข้อ 4. ทักษะการปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยสูงอายุ จำนวน 6 ข้อ 5. การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันภาวะเสี่ยงในผู้สูงอายุ จำนวน 9 ข้อ 6. การจัดการกับความเจ็บป่วยของผู้สูงอายุ จำนวน 7 ข้อ 7. การดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน จำนวน 7 ข้อ และ 8. การประสานงานกับสหวิชาชีพ จำนวน 8 ข้อ ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) มีคำตอบให้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ มีสมรรถนะตามข้อความนั้นน้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด รวมทั้งสิ้น จำนวน 60 ได้แก่

สมรรถนะที่ 1 ด้านการมีทัศนคติที่ดีต่อผู้สูงอายุ ได้แก่ ข้อ 1-6

สมรรถนะที่ 2 การสื่อสารกับผู้สูงอายุและครอบครัว ได้แก่ ข้อ 7-14

สมรรถนะที่ 3 การประเมินสุขภาพผู้สูงอายุ ได้แก่ ข้อ 15-23

สมรรถนะที่ 4 ทักษะการปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ ได้แก่ ข้อ 24-29

สมรรถนะที่ 5 การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันภาวะเสี่ยงในผู้สูงอายุ ได้แก่ ข้อ 30-38

สมรรถนะที่ 6 การจัดการกับความเจ็บป่วยของผู้สูงอายุ ได้แก่ ข้อ 39-45

สมรรถนะที่ 7 การดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน ได้แก่ ข้อ 46-52

สมรรถนะที่ 8 การประสานงานกับสหวิชาชีพ ได้แก่ ข้อ 53-60

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับสมรรถนะ	คะแนน
มีสมรรถนะตามข้อความนั้นน้อยที่สุด	1
มีสมรรถนะตามข้อความนั้นน้อย	2
มีสมรรถนะตามข้อความนั้นปานกลาง	3
มีสมรรถนะตามข้อความนั้นมาก	4
มีสมรรถนะตามข้อความนั้นมากที่สุด	5

การแปลผลคะแนนระดับสมรรถนะ แปลผลโดยการนำมาจัดระดับ 5 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยของประคอง กรรณสูตร (2542)

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายระดับคะแนนเฉลี่ยของตัวแปรดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00	หมายถึง	สมรรถนะอยู่ในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49	หมายถึง	สมรรถนะอยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49	หมายถึง	สมรรถนะอยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49	หมายถึง	สมรรถนะอยู่ในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49	หมายถึง	สมรรถนะอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การวิจัยครั้งนี้ ตรวจสอบหาค่าความตรงตามเนื้อหาและความเที่ยงของเครื่องมือมีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 การหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content validity: CVI) โดยการนำแบบสอบถามที่ได้รับการพิจารณาตรวจแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้และผู้วิจัยนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข มาดำเนินการจัดทำแบบสอบถามและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำแบบสอบถามไปใช้จริงโดยพิจารณานาแบบสอบถามข้อที่มีค่าความสอดคล้องสูงกว่า 0.80 ซึ่งแบบสอบถามการรับรู้นโยบายการดูแลผู้สูงอายุ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และสมรรถนะการดูแลผู้สูงอายุ ของของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ได้ค่าความตรงตามเนื้อหา โดยกำหนดระดับความคิดเห็น เป็น 4 ระดับ คือ 1 2 3 4 โดยแต่ละระดับมีความหมายดังนี้ (Burns & Grove 2009; ฐานิดา ทิพวาที 2560)

1	หมายถึง	คำถามข้อนั้นไม่สอดคล้องหรือเหมาะสมต่อการวัดตัวแปรหรือเรื่องนั้นเลย
2	หมายถึง	คำถามข้อนั้นสอดคล้องหรือเหมาะสมต่อการวัดตัวแปรหรือเรื่องนั้นน้อย ต้องปรับปรุงอีกมาก
3	หมายถึง	คำถามข้อนั้นสอดคล้องหรือเหมาะสมต่อการวัดตัวแปรหรือเรื่องนั้นมากต้องปรับปรุงอีกเพียงเล็กน้อย
4	หมายถึง	คำถามข้อนั้นสอดคล้องหรือเหมาะสมต่อการวัดตัวแปรหรือเรื่องนั้นมากไม่ต้องปรับปรุงอะไรอีก

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิมาคำนวณหาค่า CVI (content validity index: CVI) จากค่าระดับความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินความตรงเชิงเนื้อหา คือ .80 ขึ้นไป (Polit & Beck 2006) โดยคำนวณจากสูตร

$$\text{CVI รายข้อ} = \frac{\text{จำนวนคำถามที่ผู้เชี่ยวชาญที่เห็นว่าสอดคล้องค่อนข้างมาก/สอดคล้องมาก}}{\text{จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด}}$$

$$\text{CVI เฉลี่ย} = \frac{\text{CVI รายข้อ}}{\text{จำนวนข้อทั้งหมด}}$$

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำค่าดัชนีความเที่ยงตรง (CVI) และข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ มาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา ค่าดัชนีความเที่ยงตรง (CVI) ของแบบสอบถาม แสดงดังตารางที่ 3.2

2.2.2 การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือวิจัย ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขและตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้กับพยาบาลวิชาชีพที่มีลักษณะเหมือนกับกลุ่มตัวอย่างของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลในจังหวัด

ที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 ราย แล้วนำข้อมูลที่ได้มาหาค่าความเที่ยงในแต่ละด้านและโดยรวมโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbrach,s Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเที่ยงของเครื่องมือวิจัย การรับรู้นโยบายการดูแลผู้สูงอายุ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการดูแลผู้สูงอายุ และสมรรถนะการดูแลผู้สูงอายุของของพยาบาลวิชาชีพตามลำดับ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาแล้วจึงนำไปใช้จริงต่อไป

ตารางที่ 3.2 การตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและการทดสอบความเที่ยงของ แบบสอบถาม

สัภาพ	จำนวน (ข้อ)	ค่า CVI	ค่า Reliability
การรับรู้นโยบายการดูแลผู้สูงอายุ	8	0.99	0.89
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการดูแลผู้สูงอายุ	6	1.00	0.95
สมรรถนะการดูแลผู้สูงอายุของพยาบาลวิชาชีพ			
ด้านการมีทัศนคติที่ดีต่อผู้สูงอายุ	6	1.00	0.90
การสื่อสารกับผู้สูงอายุและครอบครัว	8	1.00	0.96
การประเมินสุขภาพผู้สูงอายุ	9	1.00	0.97
ทักษะการปฏิบัติการพยาบาลผู้สูงอายุ	6	1.00	0.93
การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันภาวะเสี่ยงในผู้สูงอายุ	9	1.00	0.95
การจัดการกับความเจ็บป่วยของผู้สูงอายุ	7	1.00	0.91
การดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน	7	1.00	0.92
การประสานงานกับสหวิชาชีพ	8	1.00	0.97

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือจากสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช ไปยังสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดขอนแก่น และสำนักงานสาธารณสุขทุกอำเภอที่มีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ในจังหวัดขอนแก่น เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลพร้อมตัวอย่างแบบสอบถาม

3.2 เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยเดินทางไปสำนักงานสาธารณสุขทุกอำเภอที่มีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียด

ของแบบสอบถาม ใช้แบบสอบถาม และผู้วิจัยขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามกลับคืนเมื่อดำเนินการเสร็จเรียบร้อยภายในระยะเวลา 2 สัปดาห์ ทางไปรษณีย์ โดยผู้วิจัยอำนวยความสะดวก ของเปล่าติดแสตมป์ จ่าหน้าซองชื่อ และที่อยู่ ของผู้วิจัย

3.3 เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยนำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล ในแบบสอบถามที่ได้รับการส่งกลับมาทั้งหมดก่อนนำมาวิเคราะห์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 125 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และแบบสอบถามที่มีความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 125 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การพิทักษ์สิทธิผู้ตอบแบบสอบถาม

การเก็บรวบรวมแบบสอบถามในครั้งนี้ การรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยแนะนำตนเองในแบบสอบถาม อธิบายวัตถุประสงค์ ขั้นตอนดำเนินการวิจัยให้ผู้ตอบแบบสอบถามรับทราบ ผู้ตอบแบบสอบถามมีอิสระในการตัดสินใจที่จะเข้าร่วม หรือสามารถปฏิเสธการเข้าร่วมตอบแบบสอบถามเมื่อใดก็ได้เมื่อเห็นสมควร การให้ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานใด ๆ การนำเสนอข้อมูลจะดำเนินการในภาพรวมเท่านั้นไม่มีการเสนอเป็นรายบุคคล ซึ่งผู้วิจัยจะนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการศึกษาเท่านั้น

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแล้ว นำแบบสอบถามไปลงรหัสและวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิธีทางสถิติ วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 สถิติพรรณนา เพื่อวิเคราะห์หาจำนวน ร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคล ปัจจัยประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ ปัจจัยด้านการรับรู้ นโยบายการดูแลผู้สูงอายุ ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการดูแลผู้สูงอายุ และสมรรถนะการดูแลผู้สูงอายุของพยาบาลวิชาชีพ ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล จังหวัดขอนแก่น

5.2 สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) เพื่อวิเคราะห์การอธิบายผลการศึกษาด้วยการทดสอบความสัมพันธ์ในลักษณะของการส่งผลกระทบต่อกันระหว่าง ตัวแปรอิสระหลายตัว ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ ปัจจัยด้านการรับรู้ นโยบายการดูแลผู้สูงอายุ และปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการดูแลผู้สูงอายุ ที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม คือ สมรรถนะการดูแลผู้สูงอายุของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น ใช้สถิติอ้างอิงแบบพารา

เมตริก (Parametric statistics) ในการทดสอบสมมติฐาน ข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ ตัวแปรต้น และตัวแปรตามมีระดับการวัดไม่ต่ำกว่าช่วงสเกล (interval scale) หรืออัตราส่วนสเกล (ratio scale) ดังนี้

5.2.1 ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรแต่ละคู่ ซึ่งได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ ปัจจัยด้านการรับรู้นโยบายการดูแลผู้สูงอายุ และปัจจัยแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ในการดูแลผู้สูงอายุ

เกณฑ์การแบ่งระดับความสัมพันธ์จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ใช้เกณฑ์ของ (Burns & Grove 2009; ฐานิตา ทิพวาท 2560) ดังนี้

- $r = 0$ หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์ (No relationship)
- $r = 0.1$ ถึง 0.29 หมายถึง มีความสัมพันธ์ต่ำ (Weak relationship)
- $r = 0.3$ ถึง 0.5 หมายถึง มีความสัมพันธ์ปานกลาง (Moderate relationship)
- $r = > 0.5$ หมายถึง มีความสัมพันธ์สูง (Strong relationship)

5.2.2 ใช้สถิติที (t-test) เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัย ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ ปัจจัยด้านการรับรู้นโยบายการดูแลผู้สูงอายุ และปัจจัยแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ในการดูแลผู้สูงอายุ ที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม คือ สมรรถนะการดูแลผู้สูงอายุของพยาบาล วิชาชีพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น

5.2.3 ใช้สถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเพิ่มตัวแปรเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) เพื่อหาความสามารถร่วมกันทำนายสมรรถนะการดูแลผู้สูงอายุ ของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ได้แก่ อายุ ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัย ประสบการณ์การดูแลผู้สูงอายุ ปัจจัยด้านการรับรู้นโยบายการดูแลผู้สูงอายุ และปัจจัยแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ในการดูแลผู้สูงอายุ

ข้อมูลได้ถูกทดสอบตามข้อตกลงเบื้องต้น (assumption) ดังนี้ (ปาริชาติ ไรจน์พลากร-ภูษ และ ยุวดี ฤาชา 2553)

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามาจากประชากรที่มีการแจกแจงแบบปกติ
2. ข้อมูลของตัวแปรแต่ละตัวมีการแจกแจงแบบโค้งปกติ โดยพิจารณาจาก แผนภูมิฮิสโตแกรม (histogram) ทำการทดสอบการแจกแจงแบบโค้งปกติโดยใช้สถิติทดสอบ Komogorov Samirnov
3. ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์เชิงเส้น (Linear relationship) ซึ่งพิจารณาได้จากการกระจายของข้อมูลในแผนภาพการกระจาย (Scatter plot)

4. ค่าความแปรปรวนของตัวแปรตามสำหรับทุกค่าของผลรวมตัวแปรอิสระต้องเท่ากัน (homoscedasticity) การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นนี้ ทำได้โดยการทำการกราฟ ระหว่างตัวแปรต้นบนแกน X และตัวแปรตามบนแกน Y ลักษณะเส้นสมการที่ได้จะเอียงจากมุมล่างซ้ายไปยังมุมบนขวา

5. ตัวแปรอิสระต้องไม่มีความสัมพันธ์กันเอง หรือต้องไม่ละเมิดคุณสมบัติค่าความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันเอง (autocorrelation) ตรวจสอบได้โดยการทำการกราฟระหว่างตัวแปรอิสระบนแกน X และตัวแปรความคลาดเคลื่อนบนแกน Y หรือตรวจสอบโดยใช้ค่า Durbin-Watson ในตาราง Model summary มีค่าเข้าใกล้ 2 หมายความว่าค่าความคลาดเคลื่อน ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามเป็นอิสระจากกัน

6. ตัวแปรอิสระต้องไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) โดยพิจารณาจากค่า Variance inflation factor (VIF) IVF ที่มีค่าน้อย แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรมีค่าน้อย IVF ที่มีค่ามาก แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันระหว่างตัวแปรมีค่ามาก

